2003-13-RE

CAUSA 2003-13-RE

Número de registre 374-2003. Recurs d'empara

AUTE DEL 2 D'OCTUBRE DEL 2003

BOPA núm. 74, del 9 d'octubre del 2003

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional el dia 31 de juliol del 2003 per la representació processal de la Sra. Montserrat Garcia Orosa i de la societat Feno, SA, mitjançant el qual interposa recurs d'empara contra l'aute del 12 de setembre del 2001, dictat pel Tribunal de Batlles i contra l'aute del 26 de febrer del 2003, dictat per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia en la causa F3-3/97 i atès que sol·licita al Tribunal Constitucional que vulgui admetre a tràmit el recurs d'empara i "en son dia vulguin dictar sentència, atorgant empara constitucional, declarant la lesió del dret fonamental a la jurisdicció de l'article 10 de la Constitució Andorrana, i declarant la nul·litat radical de l'Aute dictat pell Tribunal de Batlles el 12 de setembre de 2001, i la nul·litat de l'Aute dictat el 26 de febrer de 2003 per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, i reposant a la part recurrent en la plenitud del seu dret mitjançant l'adopció de les mesures necessàries";

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41, 88 i 98 c);

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítol sisè;

Escoltat l'informe del magistrat ponent, Sr. Philippe Ardant;

Antecedents

Primer

El 12 de setembre del 2001, el Tribunal de Batlles va dictar un aute en què declarava en estat de cessació de pagaments i fallida la Sra. Montserrat García Orosa i la societat Feno, SA.

Segon

Contra aquest aute, la representació processal de la recurrent va interposar recurs d'apel·lació en què al·legava que s'havia comès una vulneració de l'article 10 de la Constitució ja que no s'havia

pres declaració a la recurrent sobre les activitats de la societat Feno, SA, i que per tant, no se li havia donat l'oportunitat que expliqués el funcionament de la societat esmentada.

Mitjançant aute del 26 de febrer del 2002, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia va desestimar el recurs d'apel·lació per considerar que no s'havia comès cap vulneració de l'article 10 de la Constitució i que les condicions d'aplicació del Decret de fallida del 4 d'octubre de 1969 estaven reunides.

Tercer

El 20 de març del 2003, la representació processal de la recurrent va presentar davant la batlle de guàrdia demanda de procediment urgent i preferent de tutela dels drets fonamentals, previst en l'article 41.1 de la Constitució, mitjançant la qual manifestava que s'havia lesionat el dret a la jurisdicció, protegit per l'article 10 de la Constitució i demanava que es declarés la nul·litat dels autes dictats pel Tribunal de Batlles i per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia.

El 31 de març del 2003, la batlle va dictar un aute en què desestimava la petició de la demandant per considerar que les lesions eventuals al·legades del dret a la jurisdicció "no podent ésser resoltes en aquest procediment urgent i preferent escollit i endegat per la sol·licitant, tota vegada que les vulneracions al Dret a la jurisdicció en qualsevulla de les seves vessants reconegudes en l'esmentat article 10 de la Constitució, produïdes en el decurs d'un procediment judicial o prejudicial troben la seva protecció en l'article 94 de la Llei Qualificada del Tribunal Constitucional i en la Secció tercera del Capítol II de la Llei Transitòria de Procediments Judicials, article 18 bis".

Quart

El 24 d'abril del 2003, la representació processal de la Sra. Montserrat García Orosa va presentar recurs d'apel·lació contra l'aute esmentat. La Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia, mitjançant la sentència de l'11 de juliol del 2003, va desestimar el recurs d'apel·lació manifestant que la recurrent havia de formular un incident de nul·litat d'actuacions en comptes d'un procediment urgent i preferent davant la batlle de guàrdia "per fer pronunciar la nul·litat de la Sentència de la mateixa sala. Tota interpretació contrària seria una vulneració total del principi de jerarquia: un batlle podria controlar l'apreciació jurídica resultant d'una decisió del Tribunal Superior, ço que seria incoherent. Seria també una desviació del recurs d'empara consistent en convertir el Tribunal Constitucional en òrgan de revisió de les decisions de la justícia ordinària o en Tribunal de tercera instància, negant així d'aquesta manera el caràcter excepcional i subsidiari del recurs d'empara".

Cinquè

El 31 de juliol del 2003, la representació processal esmentada va presentar recurs d'empara contra la sentència de l'11 de juliol del 2003, dictada per la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia en el marc del procediment urgent i preferent establert d'acord amb l'article 41.1 de la Constitució, per considerar que s'havia produït una vulneració del dret fonamental a la jurisdicció de la recurrent.

En aquest escrit manifesta, d'una banda, que el Tribunal de Batlles ha comès una vulneració de l'article 10 de la Constitució en no prendre declaració a la Sra. Montserrat García Orosa sobre les activitats de la societat Feno, SA i, d'altra banda, que en l'aute del 26 de febrer del 2003 de la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia s'ha vulnerat el dret de la recurrent "a obtenir de la jurisdicció una resolució sobre la pretensió deduïda que sigui motivada, raonada i congruent. Entenem que la sentència de la Sala Civil és incongruent ja que no s'ha pronunciat sobre tots els motius del recurs

d'apel·lació (...) en cap dels seus fonaments jurídics I, II, III i IV, no s'esmenten cap dels arguments invocats en la conclusió cinquena, així doncs, el Tribunal no els cita ni els rebateix, el que al nostre entendre constitueix una vulneració de l'article 10 de la Carta Magna per manca d'un pronunciament complert sobre les pretensions de la part, incorrent en un tipus d'incongruència omissiva, que té transcendència constitucional i és susceptible d'emparament, perquè suposa una falta de protecció judicial".

Així doncs, la representació processal de la Sra. Montserrat García Orosa i de la societat Feno, SA demana al Tribunal Constitucional que admeti a tràmit el recurs d'empara i "en son dia vulguin dictar sentència, atorgant empara constitucional, declarant la lesió del dret fonamental a la jurisdicció de l'article 10 de la Constitució Andorrana, i declarant la nul·litat radical de l'Aute dictat pel Tribunal de Batlles el 12 de setembre de 2001, i la nul·litat de l'Aute dictat el 26 de febrer del 2003 per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, i reposant a la part recurrent en la plenitud del seu dret mitjançant l'adopció de les mesures necessàries".

Fonament jurídic únic

Considerant que la Sra. Montserrat García Orosa, que havia estat declarada en estat de cessació de pagaments i de fallida el 12 de setembre del 2001 pel Tribunal de Batlles, va formular recurs d'apel·lació davant el Tribunal Superior de Justícia per una violació de l'article 10 de la Constitució, per considerar que la Batllia no li havia pres declaració sobre les activitats de la seva societat. El 26 de febrer del 2003, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia va desestimar el recurs d'apel·lació en el fons, ja que no es podia constatar cap violació de l'article 10 de la Constitució.

La Sra. Montserrat García Orosa va presentar aleshores davant la Batlle de guàrdia un procediment urgent i preferent per violació de l'article 10 en base a les disposicions de l'article 41.1 de la Constitució.

La Batlle va desestimar aquesta demanda el 31 de març del 2003 i la recurrent va interposar recurs d'apel·lació contra aquesta nova resolució davant el Tribunal Superior de Justícia. El Tribunal Superior de Justícia va confirmar l'11 de juliol del 2003 el seu aute precedent, basant-se ja no en els motius de fons, sinó en el fet que la via de l'article 41.1 no era l'adequada per recórrer en cas d'una violació de l'article 10 de la Constitució davant el Tribunal Superior de Justícia.

Considerant, en efecte, que l'article 94.1 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional disposa que "Si es produís una vulneració d'alguns dels drets recollits en l'article 10 de la Constitució en el decurs o amb motiu d'un procediment judicial o prejudicial, el subjecte afectat ha d'al·legar aquesta lesió en defensa del seu dret davant l'òrgan judicial ordinari pels mitjans i recursos que la legislació estableixi". Per consegüent, el procediment a seguir és el procediment previst en l'article 94 paràgraf segon que exigeix l'esgotament de les vies judicials ordinàries abans d'interposar un recurs d'empara davant el Tribunal Constitucional. En aquest sentit la Llei transitòria dels procediments judicials, en el seu article 18 bis institueix un incident de nul·litat d'actuacions que ha de ser interposat davant el Tribunal Superior de Justícia, i jutjat per ell, abans de qualsevol recurs davant el Tribunal Constitucional. L'incident de nul·litat d'actuacions correspon a la última fase de la via judicial ordinària, l'aute del Tribunal Superior de Justícia relatiu a aquest incident compleix la condició d'esgotament de les vies de recurs previstes en l'article 94.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional.

Considerant que en aquesta causa, la recurrent en comptes de presentar un incident de nul·litat d'actuacions davant el Tribunal Superior de Justícia ha preferit presentar una demanda urgent i

preferent davant la Batllia –el què resultaria, tal com ho ha esmentat encertadament el Tribunal Superior de Justícia, a fer controlar la seva decisió per un tribunal jeràrquicament subordinat, cosa que seria incoherent-. Així doncs, el Tribunal Superior de Justícia ha de manera lògica desestimat el recurs d'apel·lació de la Sra. Montserrat García Orosa, subratllant la confusió comesa per ella entre el procediment de l'article 41.1 de la Constitució i el de l'article 94.1 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional.

Considerant, per tant, que el recurs d'empara de la Sra. Montserrat García Orosa davant el Tribunal Constitucional no compleix el requisit previ d'esgotament de les vies processals ordinàries, exigit per l'article 92.1 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional i que per conseqüent no es pot admetre a tràmit.

Per tot el que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

DECIDEIX:

Primer

No admetre a tràmit el recurs d'empara 2003-13-RE, interposat per la representació processal de la la Sra. Montserrat Garcia Orosa i de la societat FENO, SA, contra l'aute del 12 de setembre del 2001, dictat pel Tribunal de Batlles i contra l'aute del 26 de febrer del 2003, dictat per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justicia.

Segon

Notificar aquest aute a la representació processal de la Sra. Montserrat Garcia Orosa i de la societat FENO, SA, al president de la Batllia, al president del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal.

Tercer

Publicar aquest aute, d'acord amb el que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Acordat a Andorra la Vella, pel Tribunal Constitucional, el 2 d'octubre del 2003.

Miguel Herrero de Miñón

Philippe Ardant

President

Vicepresident

Miguel Ángel Aparicio Pérez Pere Vilanova Trias

Magistrat

Magistrat